

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
7 februari 2023

Ons kenmerk
PZH-2022-821832878
DOS-2022-0007472

Bijlagen

Aan Provinciale Staten

Onderwerp: Ondersteuning van doelen en ambities van de Alliantie Zuiderwaterlinie.

Geachte Statenleden,

Met deze brief stellen wij u op de hoogte van onze inzet om de doelen en ambities van de Alliantie Zuiderwaterlinie mede te realiseren. Evenals de partners van de Alliantie beschouwen wij de Zuiderwaterlinie als een uniek cultuurhistorisch en landschappelijk ensemble.

Tijdens het feestelijke moment op 10 maart 2023 overhandigt mw. W.H. de Zoete-van der Hout, gedeputeerde voor Cultuur en Erfgoed, namens GS bijgevoegde ondersteuningsbrief aan de voorzitter van de Stuurgroep Alliantie Zuiderwaterlinie.

De Zuiderwaterlinie is de oudste, langste en meest gebruikte waterlinie van Nederland. Zij loopt van Bergen op Zoom tot Grave. De linie verbindt feitelijk elf Brabantse vestingsteden, één Zeeuwse en is ook herkenbaar in Zuid-Holland en Gelderland. De Zuiderwaterlinie bestaat uit vijf stellingen, elk met hun eigen karakter en kenmerken:

1. West Brabantse Waterlinie; Bakermat van inundatie
2. Stelling van Willemstad; Forten rond het open water
3. Stelling Breda - Geertruidenberg; Linies en schansen
4. Stelling 's-Hertogenbosch - Heusden; Bekroonde vestingsteden en ommelanden
5. Stelling Grave - Ravenstein; Strijd met en tegen de Maas.

De Stelling van Willemstad (historische benaming: Stelling van het Hollandsch Diep en het Volkerak) beslaat twee provincies (Noord-Brabant en Zuid-Holland) en drie gemeenten (Moerdijk, Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee).

In Zuid-Holland maken de forten Prins Frederik in Ooltgensplaat, gemeente Goeree-Overflakkee, en Buitensluis in Numansdorp, gemeente Hoeksche Waard, deel uit van de Stelling van Willemstad. Beide forten worden op dit moment gerestaureerd en krijgen op de kortere termijn een aantrekkelijke educatieve, recreatieve en toeristische functie waardoor beide toegankelijk worden voor het grote publiek.

De focus van de ondersteuning van de provincie ligt vooral op de ontwikkeling van de Zuid-Hollandse forten. Beide forten komen ook te staan op de zgn. 'Ruimtelijke Puzzel Zuid-Holland'. Bij het leggen van deze puzzel van opgaven heeft de provincie een belangrijke rol toebedeeld gekregen door de Minister voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting om de ruimte in onze leefomgeving eerlijk te verdelen en toekomstbestendig in richten.

Door actief deel te nemen aan de doelen en ambities van de Alliantie Zuiderwaterlinie is de provincie onderdeel van de linie en wordt er geprofiteerd van de publiciteit op koepelniveau. Hierdoor wordt het bereik van de promotie van de Stelling van Willemstad vergroot, zowel op provinciaal, nationaal als internationaal niveau. Door deelname maakt de provincie onderdeel uit van een groter (Europees) netwerk dat net als de provincie de ambitie heeft om de Zuiderwaterlinie beter bereikbaar en beleefbaar te maken, in samenhang met de verschillende actuele opgaves zoals klimaat, natuur en landschap. Daarnaast wordt de historische samenhang benadrukt en het toeristisch-recreatieve potentieel van de Stelling kan beter worden benut. Uiteindelijk is het doel het aantal bezoekers per locatie te verhogen door de Stelling herkenbaar, bereikbaar en beleefbaar te maken met aandacht voor het duurzaam zichtbaar maken van het verleden in het heden.

Binnen de erfgoedlijn Historisch Haringvliet staat het verhaal centraal van 'het leven tussen en met het water als vriend en vijand'. In het ambitiedocument van de erfgoedlijn Historisch Haringvliet zijn de waterlinies - waaronder de Stelling van Willemstad - als prioritair thema benoemd. De erfgoedlijn Historisch Haringvliet heeft tijdens haar vergadering van 14 december 2022 unaniem ingestemd met het voorstel om zich mede in te zetten om de doelen en ambities van de Alliantie Zuiderwaterlinie te realiseren.

De samenwerkende partners van de Alliantie Zuiderwaterlinie:

- Gemeente Tholen (provincie Zeeland).
- Gemeenten Heumen en Maasdriel (provincie Gelderland).
- Gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Moerdijk, Geertruidenberg, Drimmelen, Oosterhout, Breda, Waalwijk, Heusden, Vught, Sint-Michielsgestel, Oss, Maashorst, 's-Hertogenbosch en Land van Cuijk (provincie Noord-Brabant).
- Provincie Noord-Brabant.
- Noord-Brabantse Waterschapsbond en de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel, Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB, Vereniging Nederlandse Vestingsteden, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Erfgoed Brabant, Kunstloc, Visit Brabant, Landelijk Fietsplatform, de Koninklijke Nederlandsche Automobielen Club (KNAC), Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN), Dutch School of landscape, Hogeschool Van Hall Larenstein, Hogere Agrarische School (HAS green academy), Wageningen Universiteit, Academie van Bouwkunst Amsterdam en Technische Universiteit Delft, Breda University of Applied Sciences (BUAS), Tilburg University, Technische Universiteit Eindhoven, LDE Center for Global Heritage & Development en het Kenniscentrum Waterlinies

De steun en inzet van de provincie Zuid-Holland vindt in ieder geval plaats voor de periode van 10 maart 2023 tot en met 31 december 2024, met de intentie deze periode te verlengen tot en met 31 december 2029.

Per jaar wordt een bijdrage aan de Alliantie geleverd van € 25.000 en als volgt gefinancierd: in 2023 via een opdracht vanuit het budget toerisme en in 2024 via een opdracht vanuit het budget erfgoedlijnen.

De bijdrage is bedoeld voor de medefinanciering van het meerjaren overkoepelende uitvoeringsprogramma, de zgn. Linieplanner 2.0, van de Alliantie Zuiderwaterlinie.

De Linieplanner 2.0 heeft een looptijd tot en met 2024. Per jaar is een budget nodig van in totaal €500.000 voor de vijf stellingen. De Linieplanner 2.0 voor de Stelling van Willemstad ad €100.000 wordt als volgt gefinancierd:

- 25% door de provincie Noord-Brabant €25.000;
- 25% voor de provincie Zuid-Holland €25.000;
- 50% door de drie gemeenten: Moerdijk €20.000; Goeree-Overflakkee €15.000 en Hoeksche Waard €15.000.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit